

Långt, långt tillbaka

När de mäktiga faraonerna levde använde bokhållare papyrus för att teckna ned förbrukning av människor och material i den tidens mäktiga byggnadsprojekt - att bygga pyramider och andra gigantiska byggnadsverk.

I Pompeji har man hos handlare funnit enkla lodräta streck som förmodligen var någon slags beräkning på vad som sålts. Dessa enkla matematiska minnesstöd kan ha varit stöd för den tidens bokföring. Pompeji förstördes helt den 24 augusti år 79 e kr. Stadens mäktiga granne, Vesuvius, fick ett utbrott där ca 10 000 medborgare försvann under askan.

Renässansen

Den dubbla bokföringen med sina konteringar har sitt ursprung i Italien, där den användes av de stora medeltida handelshusens bokhållare. Det först kända systemet av dubbel bokföring har man funnit i norra Italien och det härstammar från sent 1400-tal.

Det är i franciskanermunken Luca Paciolis publikation, Summa di Arithmetica, tryckt i Venedig 1494, man finner den första beskrivningen av bokföringens idé. Broder Luca kodifierade systemet i ett appendix till ovan nämnda bok.

Att man tidigare valde illustrera debet & kredit med vänster & höger har förmodligen berott på att man under 1400-talet, endast hade tillgång till gåspenna och pulpet, ett slags skrivbord som bokhållarna oftast stod vid. Det föll sig lättast att endast addera räkenskapsposterna. Till Sverige kom systemet på 1500-talet.

Bokföringen

Bokföringen blomstrade i en innovativ miljö som var riklig på inlärning, handel med fjärran östern, innovationer som segelbåten, trycktekniken och nya sätt att räkna. Mycket kom till Europa från Kina och Indien via Arabiska lärda män.

Stagnationstiden

Bokföringens utveckling stagnerade under nästkommande århundraden. Perioden påverkades av att Amerika upptäcktes av Columbus och starten på den industriella revolutionen.

Professionen blomstrade

Professionella bokhållare började göra sig hörda under senare delen av 1800-talet. År 1880 grundades "The English and Welsh Institute of Chartered Accountants" och dess amerikanska motsvarighet grundades år 1887.

Bokföringen och framtiden

Bokföring eller det vidare och mer korrekta begreppet redovisning fortsätter att ständigt utvecklas p g a att omvärlden förändras, att tekniken förändras och att människans förutsättningar förändras. Det framtida förändringar som vi vet kommer att ske kommer att speglas av en fortsatt förändring, anpassning av redovisningsteorin.

Under åren har flera kompletterande metoder utvecklats på olika håll i världen, men även dessa bygger på det ursprungliga, italienska tankesättet med dubbel bokföring. Att föra en huvudbok över en verksamhets ekonomiska förehavanden har funnits med i metodiken från allra första början.

Italienarna arbetade med dagboken där samtliga transaktioner fördes in i datumordning, i kronologisk ordning. Från dagboken överfördes transaktionerna till sina respektive konton i en huvudbok, så kallad systematisk ordning.

I den tyska bokföringstraditionen finner man principen för hur man arbetar med skulderna till sina leverantörer och fordringarna på sina kunder, d v s kund- och leverantörsreskontran med sina konton för debitorer och kreditorer.

Metoden för hur man arbetar med konton i kolumner kommer från USA. Den förenklar periodavsluten genom att den på ett överskådligt sätt summerar beloppen i varje kolumn [kolumndagboken] och sedan för över dem till rätt konton i huvudboken.

1900-talet

Först på 1900-talet har bokföringsmaskiner och sedermera datorer tagit över majoriteten av det manuella bokföringsarbetet. Datorerna har inneburit stora besparingar på arbetsinsatsen samtidigt som de ökat noggrannheten i sammanräkningarna.

I Sverige fastställs reglerna för hur redovisning i ett företag ska göras i bokföringslagen, BFL. Denna lag föreskriver också vilka som har bokföringskyldighet.

Bokföringen ger dessutom företaget kontinuerlig information om verksamhetens ställning och utveckling. I slutänden ger den bland annat underlag för utdelning till ägarna, information till kreditgivarna och beräkning av skatter.

Den framtida anpassningen kanske utvecklas mot ett enda redovisningssystem som placeras i molnet och som används "worldwide."